VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid

Dudokkamer

5 oktober 2022

Index verslag vergadering raadscommissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid woensdag 5 oktober 2022

Algemeen

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen van de voorzitter	3
3.	Mededelingen en toezeggingen van wethouders Heller en Van Hunnik (inclusief de mededelingen inzake regionale aangelegenheden)	3
4.	Beeldvorming Welstandsnota zonnepanelen	5
5.	Oordeelsvorming Welstandsnota zonnepanelen	11

RAADSCOMMISSIE DUURZAAMHEID EN BEREIKBAARHEID
WOENSDAG 5 OKTOBER 2022

Locatie: Dudokkamer
Voorzitter: F.W. Reijmerink
Griffier: M. Stoops.

Aanwezigen bij aanvang:
fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. B. van Hattum en J.J.A.N. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: T. de Jong; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels; PvdA: F. Lawerman; SP: mw. B. Verweij; ChristenUnie: G. Plaggenmarsch; BVNL: --.
College: mw. K. van Hunnik, wethouder.

1. Vaststellen agenda (0.0)
De **voorzitter** opent de commissievergadering en heet iedereen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van wethouder Heller.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen van de voorzitter (0.1)
Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen en toezeggingen wethouders Heller en Van Hunnik (inclusief de mededelingen inzake regionale aangelegenheden)(0.1)
Er zijn geen mededelingen.

Inspreker
De heer **Van de Wetering**:
- spreekt in over een gewenste parkeerbeleidsaanpassing die transformatie tot kwalitatief goede woningen mogelijk maakt;
- is projectontwikkelaar, koopt onroerend goed, investeert daarin en voegt daaraan waarde toe;
- wijst op ondermijning en verloedering van de Havenstraat, waar het parkeerbeleid transformaties niet toelaat;
- heeft het pand Havenstraat 49 in oktober 2020 gekocht en gekeken wat daaraan toe te voegen is;
- merkte dat het parkeerbeleid niet strookt met de gemeentelijke wens om transformaties van winkels naar woningen te stimuleren;
- kan geen parkeerplaats achter de wijk creëren en ook parkeren in een garage is niet mogelijk, zodat elke ontwikkeling spaak loopt;
- heeft in november het college gevraagd om iets te doen aan dat probleem, dat het college heeft erkend, maar waarmee nog niets is gedaan;
- wil een modus verzinnen waardoor de Havenstraat weer levend te krijgen is;
- heeft ondernemers aldaar bij elkaar gebracht om de straat weer nieuw leven te geven;
- merkt ook in de Gijsbrecht van Amstelstraat een grote roep om wonen boven winkels;
- verzoekt het college om zo snel mogelijk wonen boven winkels in de Havenstraat en de Gijsbrecht van Amstelstraat mogelijk te maken, waardoor de economische dynamiek, de leefbaarheid en de sociale veiligheid verbeteren, en er ook betaalbare woningen kunnen komen;
- wil bij het pand Havenstraat 49 graag een winkelplint behouden en daarboven drie betaalbare woningen creëren; op het dak kan ook nog een woning komen; op de begane grond wil hij samen met de Hilversumse Energie Transitie (HET) een duurzaamheidswinkel starten; hij vraagt of de gemeente daarvoor open staat.

Hart voor Hilversum:
- vindt het moeilijk om de duurzaamheidswinkel te koppelen aan wonen boven winkels;
- stelt vast dat de heer Van de Wetering beleid wil zien dat woningen geen parkeerplaats hoeven te hebben;
- wijst erop dat er ook een mogelijkheid is van wonen boven wonen; de heer **Van de Wetering** weet dat de centrumvisie aangeeft dat het centrum compacter moet, zodat de Havenstraat moet transformeren; door de duurzaamheidswinkel komt er een stimulans voor de Havenstraat; in de winkelgebieden is er geen parkeernorm, wat ook voor de Havenstraat veel problemen zou oplossen.

D66:
- vraagt of de heer Van de Wetering een beeld heeft van waar de vertraging bij de gemeente zit en of de gemeente met hem meedenkt; de heer **Van de Wetering** weet dat de gemeente een capaciteitsprobleem qua personeel heeft, wat ook ten koste gaat van de kwaliteit; de gemeente denkt niet met hem mee en hij zou daarmee graag een dialoog willen aangaan.

Democraten Hilversum:
- informeert wat volgens de heer Van de Wetering een betaalbare woning is; de heer **Van de Wetering** antwoordt dat dat een huurwoning is met een maandhuur onder de € 772,-;
- vraagt of de heer Van de Wetering kijkt naar parkeerplekken in combinatie met parkeergarage Gooische Brink; de heer **Van de Wetering** weet dat binnen 200 meter van de parkeergarage je de parkeernorm op de parkeergarage mag zetten; de gemeente geeft echter geen vergunning daarvoor.

De **SP**:
- vraagt of de heer Van de Wetering bekend is met het detailhandelskader uit 2017 en of hij in contact staat met de ondernemersvereniging van de Havenstraat; de heer **Van de Wetering** heeft het detailhandelsbeleid doorgelezen en staat in contact met de ondernemersvereniging van de Havenstraat;
- vraagt hoe de heer Van de Wetering staat tegenover andere problemen met wonen boven winkels; de heer **Van de Wetering** houdt daarmee ook rekening.

De **VVD**:
- stelt vast dat de heer Van de Wetering huurwoningen in het sociale segment wil aanbieden; de heer **Van de Wetering** bevestigt dat.

Het **CDA**:
- vraagt of de heer Van de Wetering woningsplitsing aanvraagt; de heer **Van de Wetering** vindt de Regeling meervoudige bewoning te dichtgetimmerd en snapt dat dat beleid er is gekomen, maar dat ‘backfiret’ op de Havenstraat en de Gijsbrecht van Havenstraat;
- snapt niet hoe meer woningen meer economische dynamiek kunnen creëren; de heer **Van de Wetering** stelt dat horecapartijen in de Havenstraat gebaat zijn met meer woningen, vanwege de komst van meer levendigheid.

De **ChristenUnie**:
- vraagt waarom de heer Van de Wetering geen vergunning heeft gekregen als hij voldoet aan de eis zich te bevinden binnen 200 van de parkeergarage Gooische Brink; de heer **Van de Wetering** heeft nog geen vergunningaanvraag aangevraagd en heeft alleen nog maar een vraag aan de gemeente gesteld over een mogelijke oplossing; aangegeven is geen vergunning af te geven voor parkeren; gezegd is dat de vergunning zeer waarschijnlijk geweigerd zal worden, omdat geen parkeerplaats aangedragen wordt en omdat parkeren in een parkeergarage niet wordt toegelaten, omdat geen vergunning wordt afgegeven.

De **SP**:

- herinnert aan de toezegging van voormalig wethouder Kuipers om te spreken met ondernemers van de Havenstraat en vraagt de heer Van de Wetering zijn stuk op te sturen naar de raad;
- adviseert de heer Van de Wetering aan de raadsagenda in de gaten te houden, omdat die november over de parkeernorm spreekt.

Wethouder **Van Hunnik**:
- begrijpt de frustratie van de heer Van de Wetering heel goed;
- laat weten dat de herziening van parkeernormen in behandeling is; in december behandelt het college de nota over parkeernormen, die in het eerste kwartaal van 2023 om advies aan de commissie wordt voorgelegd; die nota heeft tot doel de afwijkingsmogelijkheden te vergroten om lagere parkeernormen toe te passen; in het tweede kwartaal van 2023 volgt dan de algehele herziening van het parkeerbeleid als onderdeel van het uitvoeringsprogramma van de mobiliteitsvisie; er komt dus een versoepeling aan; de heer **Van de Wetering** vraagt wanneer hij dan een zienswijze op het parkeerbeleid kan indienen; wethouder **Van Hunnik** weet dat niet precies, maar kan een schriftelijke reactie aan de heer Van de Wetering geven over op welke termijn hij kan reageren op het beleid.

4. Beeldvorming Welstandsnota zonnepanelen (0.23)
Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. B. van Hattum; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: T. de Jong; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels; PvdA: F. Lawerman; SP: mw. B. Verweij; ChristenUnie: G. Plaggenmarsch; BVNL: --.
College: mw. K. van Hunnik, wethouder.
Ambtelijke ondersteuning: E. van Schaik, hr. Dols.

Insprekers
De heer **Engelblik**:
- laat weten dat de gemeente wat betreft zonnepanelen niet beschikt over handhavingscapaciteit, maar wel over hoge beoordelingskosten, namelijk 5% tot 10% van elk geplaatst systeem;
- wijst op de huidige energiecrisis, waardoor de gemeente zou moeten transformeren en stoppen met beoordelen en achterlopen op de feiten;
- stelt dat de gemeente de burger moet motiveren en voorbereiden op de toekomst;
- memoreert dat de bewoners van de Siriusstraat anderhalf jaar bezig zijn geweest met het verkrijgen van een vergunning voor zonnepanelen, die inmiddels zijn geplaatst;
- ziet in de nieuwe regels nog steeds te veel beperkingen;
- wil geen vergunningplicht meer voor zonnepanelen en wil meetbare regels laten maken voor alle daksoorten; uiteindelijk moet er een kostenreductie komen in het vergunningentraject; ook de druk op ambtenaren mag lager zijn;
- wil contact met welstand vermijden en zulke eenvoudige regels laten maken dat vergunningaanvragen er gemakkelijk doorheen komen;
- vindt met name de meetbaarheid van de regels superbelangrijk; nu is sprake van willekeur, er wordt niet omgegaan met precedenten, het vergunningtraject voor bewoners is vaag en er worden steeds nieuwe redenen verzonnen om geen zonnepanelen te plaatsen;
- laat drie voorbeelden van meetbare regels zien:
    1. panelen dienen staand of liggend geplaatst te worden, maar geen combinatie van beide;
    2. de panelen moeten in een rechthoekig vlak liggen;
    3. de panelen moeten zwart of rood zijn;
- wil ook vertrouwen in de burger hebben om waarde aan hun koopwoning toe te voegen.

GroenLinks:
- meent dat de casus Siriusstraat met de voorliggende regels goedgekeurd zou worden; de heer **Engelblik** ontkent dat zonnepanelen op de kopwoningen zouden worden goedgekeurd; ook zou niet aan de onder 1 genoemde regel voldaan worden.

Hart voor Hilversum:
- vraagt de heer Engelblik zijn argument van geen handhaving en ambtelijke capaciteit toe te lichten; de heer **Engelblik** meent dat er nu geen enkele vorm van handhaving is, waardoor willekeur de kans krijgt; gezien de systemen die worden afgekeurd meent hij dat het uurloon van een lid van de welstandscommissie makkelijk op een bedrag van € 250,- tot € 500,- per gelegd plan uitkomt, wat overeenkomst met 10% per systeem, wat hij van de zotte vindt; gezien de duur voor het verkrijgen van een vergunning concludeert hij dat er een zeer beperkte ambtelijke capaciteit is.

Het **CDA**:
- wil weten wat maakt dat men zonnepanelen niet zou hoeven te beoordelen; de heer **Engelblik** wijst erop dat zonnepanelen energie opleveren en hij de klimaat- en energiecrisis urgenter vindt dan regels, controle en esthetiek.

D66:
- vraagt hoe de heer Engelblik vergunningverlening ziet voor een beschermd stadsgezicht; de heer **Engelblik** ziet dat woningen in een beschermd stadsgezicht enorm achterlopen qua hoeveelheid zonnepanelen, waar dus meer vrijheid zou moeten ontstaan.

De **SP**:
- vraagt of zonnepanelen zorgen voor onherstelbare schade aan een pand; de heer **Engelblik** ontkent dat schade ontstaat, er worden enkel haken onder de panlatten geplaatst en die kan men zo weghalen, waardoor het lijkt of er nooit zonnepanelen hebben gelegen.

De **PvdA**:
- vraagt hoeveel geld de heer Engelblik zou hebben bespaard door meteen een vergunning voor zonnepanelen krijgen; de heer **Engelblik** zou dat € 1.200,- hebben gescheeld.

De **VVD**:
- is benieuwd hoe de heer Engelblik de houding van de welstandscommissie in dezen ervaart; de heer **Engelblik** ervaart die houding als zelfinstandhoudend.

De **ChristenUnie**:
- informeert of de aanvraag voor de Siriusstraat volgens de nieuwe regels niet naar de Welstandscommissie zou hoeven; de heer **Engelblik** meent dat het plan nog steeds naar die commissie zou moeten vanwege de collectieve acties, de hoekwoningen en de woning met een dwarszadeldak; men komt door collectiviteit altijd een bijzonder dak tegen.

Het **CDA**:
- vraagt wat het betekent als zonnepanelen na verkoop van een woning eraf worden gehaald; de heer **Engelblik** antwoordt dat de panelen op de hartlijnen liggen, zodat ze kunnen worden verwijderd door een individuele woningeigenaar.

De heer **Booijink (Hilverzon)**:
- wijst erop dat mogelijk miljoenen Nederlanders in de financiële problemen komen door de gestegen energierekening, ook vele Hilversummers; stroom door zonnepanelen kan € 1.000,- tot € 2.000,- per jaar besparen vergeleken bij inkoop bij stroom van een energiebedrijf met de huidige energieprijzen; dat kan energiearmoede fors tegengaan;
- wijst op de klimaatverandering, die boeren, ondernemers en burgers armer en onveiliger maakt; zorgen over klimaat en financiën zullen voor mensen groter zijn dan zorgen over beeldkwaliteit en welstand;
- vindt het daarom jammer dat dit jaar bij een derde van de Hilversummers de vergunningaanvraag voor het plaatsen van zonnepanelen is afgewezen;

- is van mening dat op alle woningen in Hilversum zonder vergunningplicht zonnepanelen moeten kunnen komen; alleen voor monumenten zou de vergunningplicht moeten blijven gelden;
- is ervoor om een zeer beperkt aantal heldere regels te hebben waaraan zonnepanelen moeten voldoen als het niet mogelijk is om vergunningplicht voor zonneparken uit het beschermd stadsgezicht te halen, zodat in de praktijk nog steeds alle Hilversummers zonnepanelen op hun dak kunnen plaatsen zonder gedoe met de gemeente; hij wil die regels laten gelden voor alle woningen in beschermd stadsgezicht, zodat geen enkele inwoner ooit nog bij de welstandscommissie komt voor zonnepanelen, los van monumenten;
- is van opvatting dat de nu voorgestelde regels deels te vaag zijn en opnieuw tot veel gedoe tussen burgers en gemeente zullen leiden; de regels van de heer Engelblik zijn volgens hem beter;
- biedt aan mee te denken met de gemeente over deze regels en deze simpel te houden; het hoofddoel moet zijn om vergunningplicht voor zonnepanelen voor beschermde stadsgezichten op te heffen;
- wil Hilversumse inwoners helpen om zonnepanelen op een mooie manier op hun eigen woning te plaatsen; dus helpen en stimuleren in plaats van controleren, zoals in de Siriusstraat;
- laat weten dat HET en Hilverzon vorm gaan geven aan een straataanpak of collectieve aanpak in een klein gebied; mensen zullen daartoe worden opgeleid tot een coach; de straataanpak kan een onderdeel worden van de energieaanpak in alle wijken, wat kan zorgen voor snellere plaatsing van zonnepanelen en een mooiere beeldkwaliteit;
- wil eerst aan de slag gaan in beschermde stadsgezichten om daar zonnepanelen te plaatsen.

Hart voor Hilversum:
- snapt de relatie tussen zonnepanelen en duurzaamheid, maar heeft moeite met de relatie met energiearmoede, waartoe men ook de energieprijzen zou moeten kunnen voorspellen; de fractie komt energiearmoede vaak tegen bij mensen in huurwoningen met een laag inkomen; de heer **Booijink** reageert dat woningcorporaties ook bezig zijn met besparen; mensen met een eigen woning en een klein inkomen kunnen een gemeentelijke duurzaamheidslening aanvragen en zonnepanelen plaatsen, wat echter niet altijd wordt toegestaan vanuit welstand.

Het **CDA**:
- wil absolute aantallen weten ten aanzien van vergunningaanvragen voor zonnepanelen die worden afgewezen; de heer **Booijink** heeft het derde afgewezen deel afgeleid uit het antwoord op een technische vraag van een fractie;
- is benieuwd waarom men voor woningsplitsing en dakkapellen wel een vergunning zou moeten hebben en voor zonnepanelen niet; de heer **Booijink** heeft geen mening over andere zaken en weet dat een groot percentage van de woningen in 2014 is verklaard tot beschermd stadsgezicht.

De **SP**:
- vraagt hoe de heer Booijink particuliere verhuurders wil bereiken; de heer **Booijink** vindt dat een weerbarstige groep en wil die als laatste benaderen en beginnen met woningcorporaties en woningeigenaren.

De heer **Göttgens**:
- spreekt in namens zijn ouders, die een aanvraag hebben gedaan voor zonnepanelen op hun woning uit 1974 aan de Burgemeester Gülcherlaan, welke aanvraag is afgewezen; de zonnepanelen moesten aan de voorkant van hun woning komen, de zuidzijde, wat is afgewezen vanwege beschermd stadsgezicht, wat verbazing wekte; temeer omdat op jaren ’30 woningen aan de overzijde wel zonnepanelen aan de zijkant werden toegestaan;
- voelt de afwijzing als willekeur, terwijl zijn ouders hun bijdrage willen leveren aan het bestrijden van de klimaat- en energiecrisis;
- ziet echter ook dat de Welstandscommissie veel goede dingen doet en verrommeling tegengaat;

- voorspelt dat zonnepanelen straks niet meer nodig zijn, vanwege een andere oplossing, maar dat daarover zal worden gezegd dat die in het verleden wel belangrijk waren;
- roept de raad op om de versoepeling voor beschermd stadsgezicht aan te gaan en nog soepeler te kijken naar monumenten, van wie heel veel eigenaren hun pand willen behouden.

Beeldvormende vragen van fracties
De **VVD**:
- stelt een vraag over het intro dat in iBabs is geplaatst, waar is vermeld dat zonnepanelen een onderwerp zijn dat meerdere beleidsvelden raakt en waar opvattingen en misvattingen de discussie moeizaam maken; zij vraagt of de wethouder kan duiden welke opvattingen en misvattingen in die zinsnede zijn bedoeld; wethouder **Van Hunnik** stelt dat die zinsnede te maken heeft met de ruis over de verschillende aanpassingen die tussentijds zijn gedaan, onduidelijkheden naar inwoners toe en binnen het ambtelijk apparaat over uitvoering van de regels; dat heeft aanleiding gegeven tot misvattingen en misinterpretatie; de regels zijn onduidelijk en hebben aanleiding gegeven tot misvatting bij inwoners;
- informeert welke discussie moeizaam zou zijn naar aanleiding van opvattingen en misvattingen; wethouder **Van Hunnik** denkt dat gedoeld wordt op verschillen van inzicht tussen mensen die veel hechten aan het behoud van het beschermd stadsgezicht en ambtenaren die willen bevorderen zoveel mogelijk zonnepanelen te plaatsen; vanwege veel onduidelijkheden kan men daarover discussie krijgen.

D66:
- wil weten of er mogelijk een zorgplicht zou gaan gelden in plaats van een vergunning voor beschermde stadsgezichten; wethouder **Van Hunnik** zegt gebonden te zijn aan het vergunningensysteem;
- informeert naar mogelijkheden tot versoepeling van beschermde stadsgezichten; wethouder **Van Hunnik** heeft grenzen opgezocht van mogelijkheden om te versoepelen; de gemeente versoepelt in regelgeving, is meer helder in de uitleg; de toegankelijkheid is beter; er is helderheid voor de burger wat betreft hun eigen adres, maar wel binnen de te beschermen grenzen.

Democraten Hilversum:
- verzoekt de wethouder naast de voordelen van het voorstel ook de nadelen op te sommen; wethouder **Van Hunnik** ziet geen nadelen in het voorstel, dat serieus bevordert dat er meer zonnepanelen komen; het enige is dat mensen zullen moeten wennen aan de regels, wat tijd zal kosten.

Het **CDA**:
- vraagt of bijzondere welstandsgebieden ook vallen onder beschermde gebieden en beschermde gezichten; wethouder **Van Hunnik** antwoordt dat de bijzondere welstandsgebieden vergunningvrij zijn;
- wil weten hoe in bijzondere welstandsgebieden dan verrommeling wordt voorkomen; de heer **Dols** wijst op landelijke wetgeving die daar moet worden gevolgd; de heer **Van Schaijk** vult aan dat bijzondere gebieden buiten de beschermde gebieden vallen; alleen beschermde gebieden zijn vergunningplichtig; in de huidige welstandsnota golden voor de twee nieuwe beschermde gezichten Oost en Zuid bijzondere welstandsniveaus maar wel een beschermde status; zonnepanelen zijn nooit aan welstand getoetst.

De **SP**:
- is het bekend dat Hilversum-Noord geen beschermd stadsgezicht is en dus vergunningvrij zou moeten zijn, wat toch niet zo is; zij vraagt hoe dat kan; de heer **Van Schaijk** wijst op de mogelijkheid dat een gebouw een monument kan zijn.

De **ChristenUnie**:
- is het niet duidelijk wat er precies verandert voor woningen in een beschermd stadsgezicht, waardoor het makkelijker wordt om daarop zonnepanelen te leggen; de heer **Van Schaijk** wijst op het vervallen van afstandseisen en het opnemen van een jaartal in de criteria; dan gaat het om behoorlijk wat woningen;
    - het **CDA** informeert of een woning jonger dan 1960 vergunningvrij is of nog valt onder de regels van een beschermd stadsgezicht; de heer **Van Schaijk** antwoordt dat die woning vergunningplichtig is, maar in de regels is nu opgenomen dat die aanvraag niet naar de welstandscommissie gaat, maar ambtelijk wordt getoetst;
    - de **SP** wil weten hoe ervoor zal worden gezorgd dat de ambtelijke toets snel in zijn werk gaat; wethouder **Van Hunnik** voorspelt dat de wachtlijsten korter zullen worden, omdat de vergunningbeoordeling sneller gaat; doordat het systeem eenvoudiger is kun je meer mensen helpen;
    - de **SP** vraagt of de gemeente de wettelijke termijnen zal halen; wethouder **Van Hunnik** herhaalt dat ambtelijke toetsing plaatsvindt, die sneller gaat en binnen de wettelijke termijnen moet gaan;
    - de **VVD** wil weten hoe lang het duurt voor een aanvrager een besluit voorgelegd krijgt en hoe lang dat in de toekomst zal zijn; wethouder **Van Hunnik** zegt dat dat afhangt van de complexiteit van de zaak; de heer **Van Schaijk** licht toe dat de twee weken agendering voor de vergadering van de welstandscommissie nu overgeslagen wordt; wethouder **Van Hunnik** zegt schriftelijke beantwoording toe van de vraag van de VVD; de heer **Dols** legt uit dat door makkelijker regels de kans dat een vergunningaanvraag wordt beoordeeld afneemt; indien wel een vergunning nodig is zit het verschil erin dat die niet meer langs de welstandscommissie hoeft;
    - **D66** verwacht door meer transparantie en versoepelingen meer aanvragen die de gemeentelijke capaciteit opsnoept en vraagt of daarmee rekening is gehouden; wethouder **Van Hunnik** heeft dat gedaan en hoopt op meer aanvragen, die sneller worden toegekend; de heer **Dols** verwacht op den duur minder aanvragen, omdat mensen vooraf al kunnen zien of ze een vergunning nodig hebben; wethouder **Van Hunnik** verwacht wel meer zonnepanelen te kunnen laten plaatsen;
    - de **PvdA** vraagt wanneer het nieuwe beleid een succes zal zijn; wethouder **Van Hunnik** kan dat moeilijk zeggen en wil meer aanvragen laten toekennen; zij zegt toe na een jaar te evalueren hoe het nieuwe beleid werkt.

Democraten Hilversum:
- vraagt hoe, wanneer en wie handhaving van landelijke regels in Hilversum gaat verzorgen; wethouder **Van Hunnik** laat weten dat handhaving al een tijdje niet meer gebeurt vanwege een gebrek aan capaciteit; zij gaat er vanuit dat die op korte termijn weer wordt opgepakt en kan zich voorstellen dat dat is bij de ingang van de nieuwe regelgeving;
    - de **VVD** vraagt hoe lang regelgeving al niet is gehandhaafd; wethouder **Van Hunnik** moet dat nakijken en laat dat antwoord nog weten;
    - **Democraten Hilversum** vraagt of het capaciteitsprobleem nu wel is opgelost; wethouder **Van Hunnik** licht toe dat het feit dat nu niet gehandhaafd wordt aangeeft dat het nog aan capaciteit ontbreekt; bij handhaving moet er wel weer voldoende capaciteit zijn; handhaving is wel iets dat moet gebeuren;
    - de **SP** vraagt welke ambtenaar op zonnepanelen handhaaft; de heer **Van Schaijk** antwoordt dat de bouwinspecteurs dat doen.

Het **CDA**:
- vraagt in hoeverre een precedent wordt geschapen voor relatief jonge panden gebouwd na 1960 wat betreft het hebben van geen beschermde waarde als het gaat om andere zaken dan zonnepanelen; de fractie zal deze vraag ook nog schriftelijk stellen, omdat deze volgens de **voorzitter** ‘of topic’ is.

GroenLinks:
- vraagt of is overwogen om alle vergunningaanvragen ambtelijk af te handelen; wethouder **Van Hunnik** heeft dat niet overwogen;
- meent dat alle aanvragen ambtelijk afhandelen ook kan zorgen voor meer helderheid en informeert of die discussie is gevoerd; wethouder **Van Hunnik** wil niet alles gelijk vrijgeven en er is ook een argument om een bepaalde vorm van bescherming te blijven handhaven.

De **ChristenUnie**:
- bemerkte dat de regels nog steeds niet eenduidig zijn en tot verwarring kunnen leiden (bijvoorbeeld: een rustig samenhangend legpatroon in een vlak of horizontale stroken), zodat ze nog meer helder kunnen worden; wethouder **Van Hunnik** meent dat er nu wel optimale helderheid is binnen de mogelijkheden die er zijn en grenzen die het college wil aanhouden; het college wil toch een grens stellen bij hoekpanden, zodat daarvoor geen carte blanche gegeven kan worden; men wil mogelijkheden scheppen, maar is anderzijds aan grenzen gebonden, zoals wettelijke grenzen en categorieën waarvoor een welstandstoets geldt; de heer **Van Schaijk** is bezig om per adres duidelijk te maken wat al dan niet mogelijk is; de heer **Dols** vult aan dat er een brochure komt met voorbeelden van legpatronen en locaties;
  - de **SP** vraagt of de wethouder bereid is om alle beleidsregels en voorbeelden op B1-taalniveau te laten toetsen; wethouder **Van Hunnik** zegt toe regels, voorbeelden en brochures die op de website zullen komen, op B1-taalniveau te zullen laten opstellen;
  - **GroenLinks** meent dat een welstandstoets overbodig is als men per woning kan zien wat er al dan niet kan; wethouder **Van Hunnik** stelt dat dan nog wel een aanvraag nodig is.

Democraten Hilversum:
- citeert de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit en monumenten (ARK) dat “de commissie zich niet kan vinden in het voorstel dat zij ter advisering voorgelegd heeft gekregen en vraagt waarom het college dan toch het voorstel zo heeft voorgelegd; wethouder **Van Hunnik** antwoordt dat de ARK het college niet belemmert te doen wat het wil omdat het binnen de regels van de wet handelt; het college en de raad zijn bevoegd om criteria aan te passen.

D66:
- informeert naar nog andere dan de opgestelde criteria, welke dat eventueel zijn en hoe de keuze daartussen is gemaakt; wethouder **Van Hunnik** heeft de afstandseis geschrapt, maar heeft geen andere criteria dan de vermelde criteria besproken;
- wil weten of aan criteria leidende principes ten grondslag lagen; wethouder **Van Hunnik** heeft gekeken naar pragmatische ingrepen en moties van de raad, die zijn verwerkt in het voorstel.

Hart voor Hilversum:
- stelt een vraag over het criterium voor plaatsing van 0,5 voor het dakvlak; de **voorzitter** merkt op dat deze technische vraag schriftelijk gesteld moet worden.

Het **CDA**:
- stelt een vraag over twee vage zinnen bij objectcriteria bij 5.10, met de woorden ‘streven’ en ‘suggestie’ en wil weten hoe de juridische houdbaarheid daarbij is; de heer **Van Schaijk** legt uit dat het inleidende zinnen betreft en de criteria geldend zijn.

De **VVD**:
- memoreert dat de gemeente sinds april jl. niet over een welstandscommissie meer beschikt maar over een ARK, die een brede adviestaak heeft met de bedoeling zoveel mogelijk aan de voorkant van ruimtelijke processen te adviseren en initiatiefnemers uit te dagen en te inspireren; zij vraagt of de ARK die adviestaak ook op deze manier met initiatiefnemers gaat invullen en met hen op zoek gaat naar oplossingen; wethouder **Van Hunnik** stelt dat de ARK nog wel moet toetsen, wat haar taak is, maar wel streeft naar oplossingen.

De **SP**:
- informeert naar de mogelijkheid om een slimme computer in te zetten om aanvragen te beoordelen als het allemaal zo objectief en eenvoudig wordt gemaakt; wethouder **Van Hunnik** is nog niet zo ver;
- vraagt of het college het advies van de ARK heeft overgenomen dat in beschermde stadsgezichten meer mogelijk zou zijn dan in vergunningvrije gebieden; de heer **Van Schaijk** licht toe dat de ARK er van uitgaat dat in vergunningvrije gebieden 50 centimeter van de dakrand afstand gehouden moet worden, welke afstand in het voorliggende voorstel vervalt; er mag in beschermde gebieden echter niet meer dan in vergunningvrije gebieden.

5. Oordeelsvorming Welstandsnota zonnepanelen (0.23)

Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. B. van Hattum; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: T. de Jong; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels; PvdA: F. Lawerman; SP: mw. B. Verweij; ChristenUnie: G. Plaggenmarsch; BVNL: --.
College: mw. K. van Hunnik, wethouder.

Democraten Hilversum:
- noemt de eendimensionale benadering van verduurzaming met zonnepanelen en en passant de balans verstoren met cultureel erfgoed de waan van de dag;
- stelt dat het voorstel extremen en schade niet uitsluit;
- vindt het voorstel daarom ondanks alle goede bedoelingen slecht;
- meent dat het bewijs voor de aanname dat zonnepanelen storend in het straatbeeld zouden zijn ontbreekt;
- concludeert dat de lokale Hilversumse regels op gespannen voet staan met de intentie van het Rijk aangaande beschermde stadsgezichten;
- wijst erop dat lokale regels ondergeschikt zijn aan landelijke wetgeving, wat gemeld zou moeten worden;
- vraagt aandacht voor het feit dat zonnepanelen veel minder opleveren voor duurzaamheid dan het goed isoleren van woningen; ook zou er aandacht moeten komen voor collectieve alternatieven;
- noemt de tegenstelling tussen het college bestaande uit leken versus de experts van de ARK manifest; het negeren van experts is best brutaal; als wel naar experts wordt geluisterd is veel mogelijk binnen wat wel verantwoord is; daarvoor zou men open moeten staan;
- wil het bestuur verantwoordelijkheid laten nemen voor bestuur en erfgoed, zodat men bewoners vandaag en morgen helpt.

De **ChristenUnie**:
- juicht het voorstel toe en is blij dat het college maatregelen neemt om de regels voor zonnepanelen te versoepelen;
- juicht verduidelijking van de regels eveneens toe;
- heeft een nog wat ongemakkelijk gevoel bij hoe helder de regels zijn, wat met name zit in ruis in de kaders; die ruis is nog te groot om het stuk als definitief te laten gelden voor de regels voor de zonnepanelen.

D66:
- is voor verduurzaming van woningen en het versnellen daarvan;
- is voorstandster van het luisteren naar de insprekers ten behoeve van mogelijkheden om het voorstel te verrijken;
- wil meer zien qua versoepeling van criteria en bezien wat er nog meer kan om aan de behoefte aan verduurzaming van woningen tegemoet te komen.
- is van mening dat de transparantie richting bewoners beter kan en meent dat zij wel iets moeten hebben aan de tool.

De **VVD**:

- vindt het voorstel een stap in de goede richting, maar vraagt zich af of dat voldoende brengt wat men zoekt;
- vraagt zich af in hoeverre het voorstel aansluit bij de ARK en de taken en rol daarvan en de verhouding tot initiatiefnemers daarvan;
- hecht aan goede ruimtelijke kwaliteit, maar begrijpt dat mensen willen verduurzamen, waarbij maatwerk mogelijk moet zijn.

De **PvdA**:
- is helemaal voor zonnepanelen en stelt dat meer mensen die al hadden kunnen hebben;
- is benieuwd naar de evaluatie en vraagt of er criteria zijn waardoor de gemeente een stap meer kan zetten.

Hart voor Hilversum:
- stemt in met een aantal in het document genoemde zaken:
    - het actualiseren en gebruiksvriendelijker maken van de bestaande welstandsnota;
    - het loskoppelen van zonnepanelen van dakramen;
    - het vergunningvrij maken van zonnepanelen in een groot deel van monumenten;
    - het beschermen van monumenten;
    - het versnellen en eenvoudiger maken van het proces;
- vindt dat een aantal criteria nog wel duidelijker kan;
- wijst erop dat een huis geen elektriciteitsfabriek is en vraagt daarom aandacht voor collectieve regelingen, die ook een oplossing kunnen zijn;
- vraagt aandacht voor onderhoudsvrije dakkapellen, omdat die veelal zijn omgeven door zonnepanelen.

Het **CDA**:
- vindt esthetiek en het tegengaan van verrommeling in de tuinstad zeker van belang;
- gaat niet mee met het argument om welstand helemaal los te laten nu er hoge energiekosten zijn;
- is positief over het door het voorstel tegengaan van verrommeling en meer capaciteit te plannen voor handhaving van monumenten;
- zou graag zien dat bijzondere welstandsgebieden dezelfde normen hebben als beschermde stadsgezichten;
- vindt het op dit moment nog niet uit te leggen waarom daken van huizen uit 1960 het niet waard zijn om te beschermen en wil een criterium daarover daarom niet in het stuk opgenomen hebben;
- wil zonnepanelen dezelfde kleurtint als daken laten hebben en dat bij afwijking daarvan de ARK adviseert.

GroenLinks:
- vindt het fantastisch dat het voorstel voorligt, een echte stap in de goede richting;
- wil ook geen verrommeling en is daarom van mening dat goede voorlichting nodig is; de ARK kan daarbij ook inspireren en de gemeente kan daarover communiceren, ook over het vergunningtraject, dat nog losser mag zijn;
- wil nog van gedachten wisselen over nog meer vrijheid, geïnspireerd door de insprekers.

De **SP**:
- is blij dat alle stukken op B1-taalniveau getoetst gaan worden;
- pleit voor een evaluatie op korte termijn, mogelijk volgend jaar, gezien de snel gaande ontwikkelingen en veranderende inzichten;
- maakt zich grote zorgen over meer ambtelijke afhandeling, terwijl de ambtelijke capaciteit nu al tekort schiet; zij heeft geen fiducie in het op orde krijgen van handhaving en ambtelijke afhandeling;
- heeft graag voor de volgende raadsvergadering nadere duiding over de duur van de termijn waarin niet is gehandhaafd, welke handhavingscapaciteit er is, welk aantal ambtenaren er is

om aanvragen af te handelen, welke wachtlijst er is en welke ambtenaren bewoners van advies gaan dienen;
- verzoekt de wethouder de lobby naar Den Haag te starten om na te gaan welke mogelijkheden er zijn in relatie tot de omgevingsvisie;
- vraagt aandacht voor onveilige situaties door zonnepanelen waarover de brandweer misschien advies kan geven;
- wil de beleidsregels naar de commissie laten sturen;
- stoorde het dat op 3 oktober jl. al in de krant stond dat het voorstel al akkoord was bevonden.

Debat
Democraten Hilversum:
- vraagt hoe GroenLinks aankijkt tegen beschermde stadsgezichten; **GroenLinks** vindt het belangrijk dat gebouwen er netjes uitzien, zeker in beschermde stadsgezichten; zonnepanelen zijn echter removabel en kunnen ambtelijk worden getoetst; als ze niet conform de criteria zijn worden ze voorgelegd aan de ARK.

Tweede termijn insprekers
De heer **Engelblik**:
- start heel veel projecten op waarbij aan requirement engineering wordt gedaan, dat wil zeggen regels maken voordat een product wordt ontworpen; daarbij is snel sprake van verbeelding; de discussie vanavond was hypothetisch en niet concreet; geen van de regels heeft hij in uitvoering gezien;
- stelt voor te laten zien hoe de uitvoering van de regels er uit komt te zien, bijvoorbeeld met tekeningen.

De heer **Booijink**:
- denkt dat de regels niet duidelijk genoeg zijn en aanleiding zijn voor interpretatieverschillen, wat leidt tot gedoe;
- ondersteunt de oproep om nog naar regels te kijken en die duidelijker te maken, wat frustratie bij burgers zal voorkomen;
- denkt dat met aangepaste regels aanvragen voor hoekwoningen geen welstandstoets behoeven, maar door ambtenaren afgedaan kunnen worden;
- verklaart zich bereid mee te denken over verduidelijking van regels.

De heer **Göttgens**:
- denkt dat de nieuwe regels voor zijn ouders goed nieuws zullen zijn;
- hoopt dat de regels voor monumenten makkelijker zullen worden.

Advisering aan de raad
Democraten Hilversum vindt het voorstel niet rijp voor de raad, de overige fracties vinden het voorstel wel rijp voor de raad.

De **ChristenUnie, D66,** de **VVD,** de **PvdA, Hart voor Hilversum** en het **CDA** maken een voorbehoud met debat.

GroenLinks en de **SP** adviseren positief met debat.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.15 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 26 oktober 2022.
De griffier, ····· De voorzitter,

B. van ’t Westeinde G.M. van den Top.